

รายงานเฝ้าระวังทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงตามกลุ่มผู้สูงอายุ 60-75 ปี (ท02)

สำนักทันตสาธารณสุขได้ประสานให้จังหวัดสำรวจสภาวะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง ตามกลุ่มอายุ ได้แก่ เด็กเล็ก 18 เดือน ,กลุ่มเด็กอายุ 3 ปีในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ,กลุ่มอายุ 12 ปีในโรงเรียน และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ในชมรมผู้สูงอายุหรือในหมู่บ้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของ ปัญหาหลักตามกลุ่มอายุ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามและประเมินสถานการณ์ด้านสุขภาพช่องปากของประชาชนตามกลุ่มอายุเป้าหมาย
2. เพื่อให้จังหวัดทราบผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรค

ระยะเวลา

มกราคม-สิงหาคม 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

1. แบบสำรวจสภาวะทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงเด็กเล็ก 18 เดือน, กลุ่มเด็กอายุ 3 ปีในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, กลุ่มอายุ 12 ปีในโรงเรียน และกลุ่มอายุ 60 ปีในชมรมผู้สูงอายุหรือในหมู่บ้าน
2. Probe สามารถใช้ WHO Probe หรือ Probe ที่ใช้ในคลินิกได้โดยจัดทำให้

นิยาม

ฟันผุ คือ ฟันที่มีรูผุ (cavity) ที่ด้านใดด้านหนึ่งบนฟัน หรือเป็นฟันผุที่กินลึกเข้าไปใต้เคลือบฟัน มีฟันหรือผุนี้

ปราศจากฟันผุ คือ ฟันทุกซี่ในช่องปากไม่มีประสบการณ์การเป็นโรคฟันผุ ทั้งผุ ถอน และอุด

ฟันตกรกระ คือ ภาวะที่เคลือบฟันผุติดปกติ ตั้งแต่เห็นเป็นแถบขาวชุนพาดขวางตัวฟัน ไปจนถึงขาวชุนทั้งซี่ ในระดับรุนแรงมีหลุมสีน้ำตาล โดยปกติการเป็นฟันตกรกระจะสมมาตรคือเป็นทั้งซ้าย-ขวา

วิธีการ

สำรวจปีละ 1 ครั้ง เก็บข้อมูลโดยทันตบุคลากร จากนั้นสำนักงานสาธารณสุขส่งข้อมูลสำรวจมาที่สำนักทันตสาธารณสุขภายในเดือนกันยายนของทุกปี เพื่อสรุปวิเคราะห์ผลในภาพรวมและเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเอกสารและ website

จังหวัดคำนวณขนาดตัวอย่างจาก

$$n = \frac{Z^2 \alpha/2 P(1-P) * (deff_)}{d^2}$$

ผลการสำรวจ(กลุ่มผู้สูงอายุ 60-75 ปี)

มีจังหวัดส่งข้อมูลมาภายในวันที่ 30 มกราคม 2564 มีจังหวัดส่งข้อมูลเข้ามาทั้งสิ้น 15 จังหวัด พบว่า ผู้สูงอายุแปร่งฟันแท้ก่อนนอน ร้อยละ 66.8 ใช้ไหมขัดฟัน/แปรงซอกฟัน ร้อยละ 15 ผู้สูงอายุมีฟันแท้ใช้งานได้ 20 ซี่ ร้อยละ 44.4 และผู้สูงอายุฟันแท้ใช้งานได้ 20 ซี่และ 4 คู่สบทั้งหมด ร้อยละ 32.3

กลุ่มผู้สูงอายุ 60-75 ปี	ผลสำรวจปี			
	2563	2562	2561	2560
จำนวนจังหวัด	15	24	26	26
ผู้สูงอายุแปร่งฟันแท้ก่อนนอน	66.8	72.7	76.1	75
ผู้สูงอายุใช้ไหมขัดฟัน/แปรงซอกฟัน	15	13.7	21.7	-
ผู้สูงอายุมีฟันแท้ใช้งานได้ 20 ซี่	44.4	47.2	40.1	49
ผู้สูงอายุฟันแท้ใช้งานได้ 20 ซี่และ 4 คู่สบทั้งหมด	32.3	32.4	16.7	-

ผู้รวบรวม นายปางพุดพิพงษ์ เหมมณี
สรุปรายงาน นส.ณัฐมนันท์ ศรีทอง